

עת"א 2668/12 - עופר מקסימוב נגד ועדת השחרורים, הייעץ המשפטי לממשלה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 17-12-2668 מקסימוב נ' מדינת ישראל

לפני: כבוד הנשיא אברהם טל - אב"ד

כבוד השופט שמואל בורנשטיין

כבוד השופטת דבורה עטר

עוותר עופר מקסימוב

העוותר

נגד

המשיבים

1. ועדת השחרורים 2. הייעץ המשפטי לממשלה

פסק דין

לפנינו עתירה כלפי החלטת ועדת השחרורים (להלן: "הועדה") בוש"ר 51170-06-14, שדחתה ביום 13.11.2017 את בקשה העותר לשחרור מוקדם ממאסרו, בתנאי התוכנית השיקומית של רשות.

כללי

1. העותר, יlid 1965, מרצה מאסר ראשון, לתקופה של 18 שנים ו- 5 חודשים לאחר שהורשע בקבלת דבר במירמה בנסיבות חמימות, זוף מסמכים במטרה לקבל באמצעותם דבר בנסיבות חמימות, עשית שימוש במסמכים מזויפים, עשית פעולה ברכוש אסור, קשרת קשר לביצוע העבירות הנ"ל וגנבה בידי עובד - במסגרת "פרשת הבנק למסחר"

2. העותר הורשע במעורבות בפרשת המעליה בבנק למסחר (להלן: "הבנק") לאחר חמיש שנים של מעשי מרמה וגנבה, שהביאו להתרומות הבנק.

מעובדות המקירה עולה שבשנת 1990 החלה אחותו של העותר, אתי אלון, לעבוד כפקידה בבנק וטור מספר שנים קודם לכן סganit מנהלת מחלקה השקעות, שאיפשר לה גישה, באמצעות מחשב, לחשבונות של לקוחות הבנק ולפעול בהם.

העותר ניהל באותה תקופה חנות ירקות בחולון ונוהג להמר על סכומי כסף גדולים בישראל וב בחו"ל, באופן יומי ולעתים אף מספר פעמים ביום.

כדי למן את ההימורים, נזקק העותר ללוות כספים מארגוני ה"שוק האפור" ובתמורה להלוואותיהם נדרש להציג להם בטחנות. במשך מספר שנים עבר למעילה, העניקה אחותו בטחנות אלה, כשיסיפקה לו צ'קים

עמוד 1

שימושה מחשבונה האישי בבנק. כשהעוטר לא עמד בהתחייבותו, הציגו הנושאים את השיקום של אחותו לפירעון. חובות העוטר תפחו ובחשבון אחותו הצבבר חוב של מאות אלפי שקלים.

כשהבינה אחותו של העוטר שאין לה אין לכנות את החובות, היא ביקשה לבטל את הוצאות שנתנה לו אך הוא טען שאינו כבוד הוצאות עלול להביא למוות.

החל מרץ 1997 החלה המעליה בבנק, לאחר שהאחות גנבה בדרכים שונות כספי לקוחות, כדי לכנות את חובות ההימורים ההולכים וגדלים של העוטר, ולמן הימורים עתידיים.

העוטר ואביו קיבלו מאחواتם צ'קים בנזקים, הם זייפו את חתימות הלוקחות על גב הוצאות, כך שנחזה להיות ככלה שהוסבו כדין, לאחר הסבתם פדה אותם העוטר בשוק האפור, ואת תמורתם הפקידה האחות בחשבונה.

בסוף של יומם סכום הגנבה נאמד במלعلا מ- 254,199,600 ₪.

הדיונים הקודמים שהתקיימו בעניינו של העוטר בוועדה

1. בקשה הראשונה של העוטר לשחרור מוקדם ממאסרו הוגשה בשנת 2014. בספטמבר 2014 דנה בה הוועדה וה החלתה ביום 16.12.2014 דחתה את הבקשה, תוך ציון שהעוטר יוכל לפנות לוועדה בבקשת מחודשת כшибילו התנאים לכך.

2. במסגרת הדיון בוועדה שהתקיים ביום 17/2/1, ולצורך קבלת תשתיית עובדתית מלאה, הופנה העוטר לבדיקה פסיכו-דיאגנומטיית ע"ד ד"ר אפשטיין, שהתייחס לחוות דעתו של דרי פנחס דנון בעניינו של העוטר משנת 2004, אשר הוגשה על ידי ההגנה במהלך הטיעונים לעונש במסגרת ההליך הפלילי.

3. ביום 26.3.2017 נשמעו טיעוני הצדדים בוועדה והוגשו, בין היתר, חוות דעת מנהל הכלא, עדכו גורמי הטיפול בכלל, חוות דעת פסיכודיאגנומטי של דרי רוברט אפשטיין, פרפרוזות מודיעין שב"ס, התנגדות משטרת ישראל לשחרורו המוקדם של העוטר ותוכנית רשות, שכלה טיפול ואיזוק אלקטרוני.

הוועדה דחתה את בקשה העוטר לשחרור מוקדם מהnimוקים הבאים:

א. קווי אישיותו של העוטר מלמדים על פרופיל אישיותי מורכב, פסיכופתולוגיה ניכרת וחוסר בשלות אישיות. מסוכנות העוטר לא אונית ונקבע כי ניתן יהיה לשוב ולדון בעניינו בעבר וכי שנה.

ב. התנהגות העוטר אינה הנהגות ראייה, לאור המידע המודיעיני שהוגש, המuib על חזותו הגלוייה.

ג. אין לעותר את הכלים להתמודד עם בעית ההतמכרות לאור המידע החסוי ותמונה קווית אישיותו.

ד. העוטר לא הניח את דעת הוועדה כי הטיפול שקיבל מהווה טיפול מחליף לטיפול המומלץ.

ה. על אף שהתוכנית השיקומית כוללת מרכיבים רבים, היא אינה מהווה מענה מספיק לקשה העוטר. רשות התמיכה שהציג העוטר אינה מספקת, וב吃过 לא מנעה את ביצוע העבירות.

ו. הוועדה התקיימה לתוכלת סעיף 10(א) לחוק שחרור על תנאי (להלן: "החוק") וקבעה כי באיזו בין שיקום העוטר לביטחון הציבור, ניתן משקל לביטחון הציבור ולאינטראס הציבור.

העוטר בחר שלא להגיש עתירה נגד ההחלטה.

מסמכים שהיו בפני הוועדה בעת הדיון ביום 2.10.2017

1. טופס 903 מיום 1.10.2017 לפיו העוטר שואה באגף שיקום פרטני, נמצא בסבב חופשот, ללא עבירות ממשמעת, בדיקת שתן נקייה, וללא חם"ן שלילי בשנתיים האחרונות. הוא

עדכן סוציאלי מיום 1.10.2017 לפיו העוטר מתפרק באגף שיקום פרטני באופן חיובי וציב. הוא ממשיך לעבוד במסגרת ורתקות במפעל "RINGEL" באזורי התעשייה רמלה, יצא וחזר לעבודה באופן עצמאי.

גם לאחר דוחית הבקשה הקודמת לשחרור מוקדם, העוטר ממשיך לתת אמון בגורמי הטיפול ולעשות כל שביכולתו על מנת להמשיך ולהשתלב בשיקום הפרטני. למרות התסכול מכך שלא השחרר כפי שציפפה, הואצליח לשוב ולעמד על רגלו ולתפרק ברמה גבוהה באגף ובמקום עבודתו.

העוטר ממשיך להביע צער עמוק על הנזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירות ומבין שהמעשה הסב צער רב למספר גדול של אנשים, כולל לבני משפחתו. הרושם של גורמי הטיפול הוא שהשנים הרבות במאסר וכן השתלבות העוטר בטיפול העלו את רמת מודעותו בנוגע לחומרת המעשים.

שיקום פרטני מהווה שלב מתקדם במדד השיקומי ומידת העצמאות שנינתה לעוטר גבוהה ומאפשרת בחינת גבולות פנימיים, תכנון ניהול אורח חיים ולקיחת אחריות אישית ושיפור וחיזוק מיומנויות.

העוטר נמצא באגף טיפול קבוצתי ומשתף בו פעולה. הוא שב ומדגיש את רצונו לדבוק בהליך השיקום גם מחוץ למאסר ולהיעזר בנושאי טיפול. הוא מבין שלאחר שחרורו יהיה עליו להשתלב במסגרת תעסוקתית ולהזקק קשריו עם בני משפחתו. ישנה חשיבות רבה לו ליווי של גורמי הטיפול בקהילה כדי לסייע לו להשתלב מחדש בח'ים מחוץ לכלא.

3. חוות דעת רפואי פנחים דנון משות 2017 ש כוללת התייחסות בעקבות פגישה שנערכה עם העוטר בבית גירושתו. חוות הדעת עולה כי בשנת 2004 העוטר לא נבדק מבחינה אישויתית, אך לבסוף היה ברור שישנה פסיכופתולוגיה חריפה, בגיןה הומלץ לעוטר לקבל טיפול רפואי.

פרופ' דנון הסביר כי לאור הטיפולים שעבר העוטר במשך יותר מ-5 שנים, הסכנה הנש��פת מהעוטר לציבור פחותה. הוא התרשם מהעוטר רכש די קלים על מנת שלא לסקן את הציבור ובסיום חוות הדעת ציין שהעוטר הוא בבחינת מכור לשעבר או נקי.

4. בהתייחסות ראש תחום פסיכולוגיה בשב"ס, פסיכולוג שיקומי מומחה, דר' רוברט אפשטיין, לחוות הדעת של פרופ' דנון מיום 26.9.2017 נכתב שד"ר אפשטיין התייחס באבחן שלו לקויי אישיותו של העוטר וצין מפורשות כי ממצאי האבחן בשנת 2017浊וים בקנה אחד עם חוות הדעת משות 2004 לפיה העוטר סובל מהימור פתולוגי עם מאפיינים ברורים של חוסר שליטה על הדחיפים.

דר' אפשטיין הצבע על שיפור במצבו של העוטר אך ישנו קוויי אישיות שעשוים להקשות על תפוקודו באופן נורטטיבי בחברה, ללא תמיכה.

5. 31.1.2017 הבחרות לטיפול שניתנו על ידי שירלי שיזף-להב, מומחית בפסיכולוגיה קלינית מיום 2017 מתארות כי העוטר היה אצלם לטיפול כשתיים, חלק מתהליכי השיקום בכלל. הנושאים המרכזיים בטיפול היו התמכרות להימורים ועיבורות המרימה. העוטר הביע מוטיבציה גבוהה ורצון עז לשיקום וריפוי מתמכרותו להימורים ושיתף פעולה באופן מלא וכנה.

6. 2.11.2017 לפיה קיים מידע בעניינו של העוטר, אף על פי שאינו חדש. לעוטר יש השפעה הרסנית על אחוותו, שביצעה את העבירות לצורך הגנה עליו, והכספים טרם נמצאו.

העוטר נמצא בסבב חופשות בתנאים מגבלים אולם אין ביציאתו לחופשות ללא תקלה כדי להשליך על התנהלותו ומוסכנותתו בעת שחרור מוקדם שכן יציאה לחופשה מותנית בהיעדר מסוכנות לטוח הקצר ומתבצעת בתנאים מגבלים ופיקוח הדוק, בשונה משחרור מוקדם.

לעוטר יתרת מאסר ארוכה, עד שנת 2020, ולאחר חומרת העבירות נדרש פיקוח הדוק ככל הניתן וכן משטרת ישראל מתנגדת לשחרור מוקדם.

7. מחו"ד רשי"א עולה כי נציגת רשי"א נפגשה עם העוטר מספר פעמים ונבחנו ממצאי האבחן הפסיכולוגי ממנו עולה כי העוטר סיגל לעצמו אורח חיים אדفيיטיבי, המפחית את הסבירות להתנהגות פלילתית בעtid.

העוטר לוקח אחריות על מעשיו ומדובר באופן כנה על המחברים אותם שילמו הוא ומשפחהו בשל אורח חייו

והצריך שלו ברגושים, לקיחת סיונים, שיפוט לקיי והתנהגות אימפלסיבית. הטיפול ברש"א ימישך ויתמוך בהעמקת ההבנה של מугלי הפגיעה הרחבים יותר, כפי שעלה מחווות הדעת של דר' אפשטיין.

העوتر ניצל את המאסר, השתמש בכל אפשרויות הטיפול שהוצעו לו והתחיל שיקום. לאור הבעת רצונו להמשך טיפול אינטנסיבי במסגרת תוכנית פיקוח בקהילה, תוכנית השיקום שהוצעה כוללת: טיפול פרטני שבועי עם עו"ס מומחה לטיפול בהתכרכות להימורים במסגרת היחידה להתכרכות בחולון; טיפול קבוצתי שבועי "יעודי לעבריני" מרמה; טיפול קבוצתי "יעודי לעניין התכרכות להימורים"; טיפול זוגי לאור העובדה שהוא עתיד לשוב לגור עם גירושתו וילדיו ובני הזוג הביעו רצון לטיפול זוגי; קבוצת תמייה למחקרים אונוניים AGOT ותעסוקה מלאה במפעל רингל ברמלה.

marsh תקופת הפיקוח שנתיים והוא כולל גם איזוק אלקטרוני ומעצר בית ליל.

החלטת הוועדה נושא העירה

.1. החלטת הוועדה מפרטת את ההליכים המשפטיים בעניינו של העותר ואת השתליםות בקשרתו לשחרור מוקדם החל משנת 2014 ועד לבקשה נשוא עתירה זו (עמ' 51 - 57 להחלטה).

.2. הוועדה מפרטת את כלל המסמכים שהונחו בפניה, ביניהם חוות הדעת של פרופ' פnoch סנונ, גורמי הטיפול בשב"ס ורש"א, מהן עולה שגורם הטיפול מאוחדים בדעתם שהעותר עבר בשנים האחרונות תהליכי משמעות של התבוננות פנימית, שהוביל אותו לתובנות, הכרה ומיקוד שליטה פנימית ולקחת אחריות. עוד ציינה הוועדה את שהייתו של העותר בשיקום הפרטני ואת עמדת רש"א (עמ' 57 - 60).

.3. תחולת סעיף 10(א) לחוק היא סלע המחלוקת בין הצדדים והוא תוכרע בנפרד מהדים ביחס לשיקולי סעיפים 3 ו- 9 לחוק.

.4. בהתייחס לסעיפים 3 - 9 לחוק, נראה שאין מחלוקת בין הצדדים בדבר התנהלותו החיובית של העותר בכלל, שהייתה באגף שיקום פרטני, והמוטיבציה שלו לעורק שניי בחיים והיתרונות שהפיק מכך. נותרה מחלוקת עמוקה ביחס לאופיו ותוכנו של תהליך השיקום, וכפועל יוצא לעוצמת מסוכנותו של העותר שנותרה טבעה בו, כמו גם קשריו העבריניים והאם הם נמשכו בשנים האחרונות.

ההכרעה בשאלת אם העותר הרים את הנטול והוכיח במידת הודהות הנדרשת כי צלח את הליך השיקום, נסמכת על מכלול חוות הדעת, הדוחות ותוכניות השיקום שהוגשו בעניינו של העותר.

על אף שהוא החלטות קודמות בעניינו, הוועדה הקפידה לבחון את הנושא מבראשית משום שככל ועדה הוא לעצמה, מלבד להתעלם מהניתוח המעמיק בההחלטה הוועדה הקודמת.

העותר השתתף במספר קבוצות טיפוליות וקורסים באופן אינטנסיבי והטיפול הוביל תוצאות חיוביות. העותר מבין

את עומק הפגיעה, נוטל אחריות על מעשיו ו מביע חרטה, הוא נמצא בסבב חופשот, עובד במקום עבודה קבוע מהה כשותפים, מתנינד בחופשיות ואינו מפר את האמון שנייתן בו.

.5. העובדות שציינה הוועדה מדברות בעד עצמן ועומדות לזכות העוטר.

היא אינה מוציאה מכלל אפשרות שהעוטר פיתח מודעות, שעשויה להביא לשינוי התנהגותו ולהפחיתה בסביבות המעורבות הפלילית בעtid. גם תוכנית השיקום המעודכנת טוביה ומהודקת משום שיש בה כדי לתת מענה לצרכים הטיפולים ולשמש מעתפת כולנית הולמת, אלא שהמלצת רשות הכל, וכך גם לא חוות הדעת של פרופ' דנון, וזאת מבליל להתעלם מהמטרה החברתית החשובה שהציב החוק בבסיס החוק והוא אינטרס החברה לעודד עברינים להשתתקם.

.6. מסוכנותו של העוטר عمוקה ומושרת, שעה שלמעלה משני עשרים היה נתון בהתנהגות כפיטית שהלכה והחריפה עם השנים. הכרעת הדין מדברת על המニアולציות שהפעיל העוטר על אחותו, כשבמקביל ניהל חיים פזנרים ובזה יש שילוב של חומרת הפרופיל האישית בחומרת העירות וגם התנהלותו במהלך משפטו מצבעה על מסוכנותו העמוקה, שעדיין מושרת בו.

הועדה דחתה את מסקנת פרופ' דנון וקבעה כי חוות דעת דר' אפשטיין משנה 2017 עולה בקנה אחד עם חוות הדעת של פרופ' דנון משנה 2004. קיימן קושי לקבל את המסקנה החדשה של פרופ' דנון שהמסוכנות הנש��פת מהעוטר פחותה.

.7. הטיפול העיקרי שקיבל העוטר שבב"ס לא מילא את ייעודו משום שלא הוצע לו טיפול "יעודי" בבעיות ההתמכרות להימורים, ולמעשה הוא קיבל רק טיפול תומך. הוועדה לא השתכנע ברמת הودאות הנדרשת שהטיפול בכלל היה אפקטיבי מבחינת רכיבי מסוכנותו של העוטר. העובדה שайн שבב"ס כדי להציג לעוטר טיפול "יעודי" למקרים להימורים, לא תיזקף לחובתו אולם גם לא לזכותו.

.8. המידעים שהוצעו בפני הוועדה הם אוסף מידעים משנה 2004 ועד 2015, כולל מעבר לידיות גם סקירה מודיעינית. על אף שאין במידעים כדי למנוע את יציאתו של העוטר לחופשوت, והוא אכן חזר והשתלב בסבב חופשوت, עדין מדובר במידעים שמצויעים על מעורבות שלילית במספר ערוצים, כאשרם מחזקת את החשש ממוכנות העוטר.

.9. בחלוף הזמן מאז החלטת הוועדה הקודמת בעניינו של העוטר (כ-7 חודשים), לא חל שינוי במאזן ההסתברות של המסוכנות הנש��פת מהעוטר ובחומרתה ומסוכנותו לא אוינה.

10. אין מחלוקת שמדובר בפרשה חמורה לאור חומרת העבירות וחומרת הנסיבות. עשוי המ UILה היזנו ארגוני פשעה וגורמים עבריניים והיחס בין חומרת העבירות והעונש שנגזר בגין בין תקופת המאסר שRICTה העותר עד היום אינו בלתי סביר.

משכך, ניתן להחיל על העותר את סעיף 10(א) לחוק בהתקיים כל התנאים להחלטתו.

11. אין בהחלטה ממשום יצירת אפליה ממשית בין העותר לאחוטו, שכן הוסכם בכל הרכאות שחלקם ביצוע העבירות היה שונה. בנגד לעותר, אחוטו לא אוביונה עם קוי אישיות בעיתים, היא ללא דפוסים עבריניים, מניפולטיבים או מכורה לhimorim ולכן תהליך השיקום שעבירה היה שונה.

נימוקי העתירה

1. התנהגות העותר במשך כל תקופת מאstro היה להופת ולא דופי. הוא השתלב בהצלחה, וטור שיטוף פעולה מלא, בתוכניות טיפוליות רבות ומגוונות ששחוות הדעת בעניינו מציניות. הוא נמצא בסביב חופשנות, אחת לשבועים, ומקפיד למלא אחר תנאי יציאתו ללא דופי ואין לחובתו תלונות על עבירות ממשמעת.

2. מעסיקו של העותר שבע רצון ממנו. הוא יוצא וחוזר לעבודה וממנה ללא פיקוח והדבר מעיד על מידת האמון שרכש מצד גורמים בכלל.

3. מחוות דעת גורמי הטיפול בשב"ס עולה שנייה המשמעותי שעבר העותר בדפוסי חשבתו ובהתנהגותו, עצם נטילת האחריות המוחלטת על מעשי ו הבעת החרטה והצעיר בנוגע לנזק שהסביר בתנהגותו.

4. ממכלול חוות הדעת שהוגשו על ידי הגורמים המתפלים חוות הדעת החיצונית עולה כי התהליך הטיפולי בו השתלב העותר צלח ומסוכנותו הופחתה.

הוא לפק חלק פעיל בתהליכי שיקום ולימוד פרטניים וקובוצתיים, וביטה רצינות ומחיבות לטיפולים. העותר גילה מוטיבציה ובקש להשתלב הטיפול בתפקיד ההतמכרות להימורים, אלא שלא נמצא מענה בשב"ס בתחום זה ולא ניתן לזקוף זאת לחובתו. גורמי הטיפול מאוחדים בדעתם כי בשנים האחרונות העותר עבר תהליך טיפול משמעותי של קבלת אחריות והוא מביע צער וחרטה כנים.

5. הוועדה שגתה בקביעה שהעותר מסוכן לציבור אחר ולא עבר תוכנית גמילה מהhimorim ומסוכנותו הבסיסית הנובעת מקיים אישיותו לא פחתה.

מזה תקופה ארוכה, בהיותו בשיקום פרטני ועובד מחוץ לכתלי הכלא, העוטר מתניד בחופשיות ללא כל פיקוח שבכיסו כספי תמורת עבודתו. אם הוא עדין מכור להימורים ומופיע אישיות בסיסי זה נותר בעינו, הרי שאין דבר שימנע ממנו למלמש התמכרות פתולוגית להימורים על דרך השתתפות בהימורים מותרים נגשים אך גם ביציאתו לחופשיות הוא אינו מתפתה להימורים נגשים וחוקים והתנהגות זו מדברת בעד עצמה.

6. המסקנה העובדתית אליה הגיע הועודה בדבר מסוכנותו של העוטר אינה נתמכת ביסודות עובדתיים ואין לה עולה בקנה אחד עם העובדות סיבב התנהגותו של העוטר בנסיבות.

7. רשות'א בנטה עבר העוטר תוכנית שיקום "יעודית מפורטת ומהודקת", שכוללת טיפול בקהילה למיליה מהימורים, שהוא הביע רצון להשתלב בה.

8. הועודה לא נתנה משקל ראוי לאינטראס השיקום ולאינטראס הצבורי המשתלבים עם האינטראס האיש של העוטר, לפיו ראוי שהעוטר ישוחרר בשחרור מוקדם על מנת להשתלב בתוכנית גמילה מהימורים.

9. אין הצדקה להחיל על העוטר את סעיף 10(א) לחוק.

10. אחותו של העוטר שוחררה אחרי 14 וחצי שנות מאסר. כשאחותו של העוטר שהוטל עליו עונש זהה לשלו שוחררה על תנאי, אין מקום לקבוע כי שחררו יהווה פגעה באמון הצבור ובמערכות אכיפת החוק שכן הצבור הכיל את שחרורה, למרות שחומרת מעשייה זהם לחומרת מעשיו, בבחינת "מספיק ודוי", וכן יש לגזר גזירה שווה בעניינו. האינטראס הצבורי שהיה קיים טרם שחרורה, אינו קיים עוד, ואין צורך לבוא בחשבון בעניינו.

11. במהלך הדיון בפנינו טענה ב"כ העוטר שמחאות הדעת של ד"ר אפטין ופרופ' דנון עליה שהעוטר לא מסוכן היום לציבור, לאחר שסיגל אורח חיים כמתואר בהן ו עבר תהילך ממשי ורציני.

העוטר נטל חלק בהרבה תוכניות שיקום מגוונות, טיפול פרטני עם עו"ס ופסיכולוגיה קלינית, והוא נמצא בשיקום מעל 11 שנים, כולל שלוש וחצי שנים באגפי שיקום.

לטענתה, יש מופיעי אישיות שקיימים אצל כל אדם והעוטר לא יכול לשנותם, אך הוא עבר שינוי משמעותי. הועודה לא התייחסה לחווה"ד של ד"ר אפטין באופן כללני אלא סלקטיבי וטעהה כשלעצמה אימצה את חוות"ד של פרופ' דנון.

לטענת ב"כ העוטר, אין בשב"ס תוכנית גמילה מהימורים וחברה עדיף שהעוטר ישוחרר בתוכנית

רש"א, שכוללת טיפול ייעודי כזה במשך שנתיים שנותרו לו עד שחרורו ממאסרו.

הוועדה שקרה בהחלטתה שיקולי עונשה ולא שיקולים של גוף מנהלי וכן ההחלטה לא סבירה.

12. באשר להחלטת סעיף 10(א) לחוק טענה ב"כ העוטר שהוא יכול רק על מקרים שצעדו את קיומו חברה דמוקרטיות והקרים שהובאו בתגובה המשיב לא דומים ל מקרה של העוטר, שבו כל הנפגעים פוצו וכל הכספיים התגלו.

לטענה, אין מקום להפלות בין העוטר, שריצה 6/5 ממאסרו, לאחוטו, שחרורה על תנאי לא יצר אווירה של עצוז ב הציבור.

תגבות המדינה

1. הערכאות שדנו בעניינו של העוטר קבעו כי הוא הסיבה, המסובב והגורם למעילה בבנק ולפרשייה כולה. בית המשפט המחויז אף הטעב בהכרעת דין על אופיו של העוטר ונתן דעתו לפער בין ליבו אחוטו. על סמך הקביעות של ביהם"ש, יש לבצע הבחנה ברורה בין העוטר לאחוטו.

בהכרעת הדין נקבע שהוטר השתמש בכיספים לא רק להשבת חובתו האדירים אלא גם למלהר חייו השוטף, חי פאר והדר, לעיתים ראותנויים.

2. הוועדה נתנה בצדק משקל לקביעות בתי המשפט בערכאותיהם השונות, שדנו בעניינו של העוטר, משום שההיליך הפלילי מהוות נקודות מוצא ממנה נלמדת חומרתה יוצאה הדוף של הפרשה. מכאן, במידה הוועדה על מסוכנותו ההתחלתית הגבוהה של העוטר, שימוש ציר מרכזי במסכת העירות.

מסוכנות העוטר נלמדה גם מחוות הדעת הפסיכודיאגנומטי וחווות הדעת הנוספות שהציבו על חוסר סיכון השיקום האמיתיים של העוטר.

3. מסקנת הוועדה שמסוכנות העוטר רבה והוא אינו עומד בנטל השכנוע הנדרש להוכיח שעבר שניי פנימי אמיתי היא סבירה ומתבקשת. משכך, גם המסקנה שהוטר עבר טיפול תומך בלבד בתקופת מאסרו ולא טיפול עיקרי ואפקטיבי, היא סבירה ולא נפל בה כל פגם.

4. הוועדה צדקה כשהעדיף את חוות הדעת של דר' אפשטיין, שהינו גורם סטטוטורי מוסמך, על פני חוות הדעת הפרטיטות.

5. הוועדה צדקה כשתנה משקל להנחהגנותו הנסתורת של העוטר, כפי שעולה מהמידעים החסויים, שמצביעת על כך שהוא לא עבר את השני הנדרש ושהותם בשיקום הפרטיטי אינם מטה את הCAF

לשחררו.

- .6. העוטר לא הרים את הנטול הדרוש להוכיח כי הוא אינו מסוכן וראוי לשחרור מוקדם.
- .7. סעיף 10(א) לחוק עומד בפני עצמו ונכנס לתקוף בהתאם 3 תנאים: במקרים בעלי חומרה ונסיבות מיוחדות; כאשר שחרורו של העוטר יפגע במידה חמורה באמון הציבור במערכת המשפט, באכיפת החוק ובהרשותה הרבבים וכן אשר יחס בלתי סביר בין חומרת העבירה, נסיבותה והעונש לבין תקופת המאסר שישראל האסיר בפועל, אם ישוחרר.
- פרשת המעליה בبنך למסחר הינה חסרת תקדים בעולם המשפט הישראלי, נזיקה הלווי והעיצמו עם השנים ומכלול הנתונים בהקשר זה פועלם לתחולת סעיף 10(א).
- .8. אין לקבל את טענת העוטר לפיה מאחר ונשא תקופת מאסר של 15 שנים ו - 8 חודשים, אין להפעיל את סעיף 10(א) משומש שדווקא במקרים בהם העבירות חמורות ביותר והמואסרים הם ארוכים ביותר וכך גם תקופת השלישי שארוכה יותר ובאופן ייחודי לנסיבות העבירה, הפעלת סעיף 10(א) היא בעלת משמעות רבה יותר מבחינת תוספת משך המאסר.
- מתוך ההחלטה עולה הכרה של בתיהם המשפט כי סעיף 10(א) יכול גם עמוק בתחום תקופת השלישי, אף לקרה סיוםה.
- .9. לוועדה מסור שיקול דעת גם בהקשר של תחולת סעיף 10(א) בתחום תקופת השלישי ואין מקום להתערב בקביעותיה. הוועדה צדקה כשהייתה כי שחרורו המוקדם של העוטר יפגע במידה חמורה באמון הציבור במערכת המשפט ומשכך צדקה שהחילה את הוראות סעיף 10(א) גם בתחום תקופת השלישי.
- .10. סעיף 10(א) לחוק הוחל במגון עבירות ולא רק בעבירות המתה. קיימים מקרים בהם די בפגיעה חמורה באינטרס הציבורי ובהרשות הרבבים, גם בהיעדר מסוכנות, כדי למנוע שחרור מוקדם.
- .11. תוכנית השיקום של רשותה אינה מאיימת את מסוכנותו של העוטר, והמלצתה היא רק שיקול אחד מבין שיקולים רבים ששוכלת הוועדה. בחינת מכלול נתוני העוטר מחייבת לתת משקל גבוה יותר לשיקולי המסוכנות, חומרת העבירות וסעיף 10(א).
- .12. במהלך הדיון בפנינו טענה ב"כ המשפט שאין להשוות בין העוטר לאחותו, שלא הייתה מחייבת של המעליה, לא הייתה מקורה להימורים, עברה הליך שיקומי וחווה"ד הפסיכודיאגנוזטי לגבהה הייתה חיובית. לטענתה, הוועדה הציגה גם את נתוני החוביים של העוטר והגעה למסקנה לנוכח שהטיפול שקיבל היה טיפול תומך ולא ייעודי, בהתחשב בכך שהוא מכור להימורים.

ב"כ המשיב טענה שהטיפול שניתן לעוטר לא היה אפקטיבי בהתחשב בכך שהמידעים מתיחסים גם לתקופה שבמהלכה היה העוטר בהליך טיפולים.

13. באשר לתחולת סעיף 10(א) לחוק טענה ב"כ המשיב, עו"ד גDOT-כרמי, שרשות הערים עליהן הוא חל איננה סגורה ומדובר של העוטר חריג מכל מעשי המעליה והרימה שמבצעיהם נידונו לעונשי מאסר ארוכים והנזקים שלהם מתבררים גם היום.

נגעי העירה פוצו ע"י המדינה וע"י הבנק רק לאחר 6-5 שנים והיום מתבררים נתיבי כספי המעליה, שהגיעו לארגוני פשיעה.

לטענתה, לאחר וסעיף 10(א) חל על העוטר, אין צורך לדון בשאלת הטיפול בהתכורות להימורים שהעוטר היה צריך לקבל בשב"ס.

דין והכרעה

1. לאחר שעיננו בפרוטוקול הדיון בוועדה, בהחלטת הוועדה נשא העיטה, בהחלטת הוועדה מיום 26/3/17 ובמסמכים שהוצגו בפני הוועדה ובפנינו, לרבות חוות גורמי הטיפול, ד"ר אפטין ופרופ' דבון רוש"א, בעמדת משתרת ישראל ובמידעים החסויים, בעיטה, בתגובה המשיב ושמענו טיעונים מפני ב"כ הצדדים, הגיעו למסקנה לפיה חרף נתוני החובים של העוטר, שנלקחו בחשבון במידה הרואה על ידי הוועדה ועל ידינו, הוא לא הוכיח ששחרורו המוקדם לא יסכן את הציבור וחולות עליו הוראות סעיף 10(א) לחוק.

2. אף לנו, כמו הוועדה שהחלה תחתה היא נשא העיטה, איןנו מתעלמים מההליכים הטיפולים שעבר העוטר במהלך מאסרו, כמתואר בחוות הדעת של גורמי הטיפול, אשר הביאו אותו לאגף השיקום הפרטני, ממנו הוא יצא לעבוד מחוץ לבית הסוהר ללא כל לווין, וגרמו להוציאו לחופשות רבות מהן חזר ללא כל תקלות.

כך גםינו מתעלמים, כפי שד"ר אפטין לא התעלם, מחוות הדעת של פרופ' דנון שהוגשו מטעם העוטר אך למורת שחל שיפור במצבו של העוטר, הרי בכל הקשור להיווטו סובל מהימור פטולוגי החל מהיותו נער, שבא לביטוי במלת חמיש שנים בהן ביצע את העירות נשא מאסרו, יש בעוטר קווי אישיות ששלולים להקשות על תפוקדו באופן נורמטי בחברה ללא תמייה.

3. איןנו מתעלמים מהוו"ד רשות ומחוות השיקומית שהוצאה בפני הוועדה ובפנינו, שכוללת טיפול פרטני וקובוצתי בהתכורות להימורים, אך הליך טיפול ייעודי זהה צריך היה להתחיל במהלך מאסרו של העוטר ואין מחלוקת שהעוטר לא עבר תהליך זהה, למורת שהביע נזקקות לעבר אותו, לאחר ואני

קיים בשב"ס.

גם אם לא נזקוף לחובת העותר את אי השתתפותו בהליך טיפול "עודי להמתכוורת לhimorim", הרי איננו יכולים לקבל את חוות דעתו של פרופ' דנון מישנת 2017 לפיה העותר נקי מהמתכוורת לhimorim או שהוא "מכור לשעבר".

נזכיר בהקשר זה את שנקבע בرع"ב 4612/16 **פלוני נ' ועדת השחרורים** (25.7.2016) ולפיהם:

"...השאלה אם אסיר עבר הליך שיקומי רלבנטי ביותר לצורך בוחנת מסוכנותו. כאשר אסיר לא השתתף בהליך שיקומי, יש להניח, בהעדר אינדיקציה אחרת, כי מידת מסוכנותו נותרה בעינה. השאלה אם אי-השתתפותו של האסיר בהליך שכזה נבעה ממחדר של המשיבים לא רלבנטי לשאלת המסוכנות. מסוכנותו של האסיר לא פחתה אף בשל העובדה כי המשיבים לא דגגו למערך שיקום הולם עבورو. כrichtת הטענות על אודות מדיניות השיקום של שב"ס עם הטענות על אודות מסוכנותו של המבקש אינה מתישבת עם תכליות השחרור על-תנאי. ככל שקיים טענות לעניין מדיניות השיקום של שב"ס, עליה להישמע במסגרת הליך מתאים, אך אין לא יכולות לשמש כבסיס לטענת העדר מסוכנות של אסיר המבקש כי עונשו יוקוצר".

(ראו גם: רע"ב 6977/17 **יגאל סעdon נ' מדינת ישראל** (22.10.2017)).

4. כך הם פנוי הדברים במילויו כאשר עיון במידעם ובסקרים המודיעיניים שהוצגו בפני הוועדה ובפניו מעלה שגם במהלך 11 השנים שבהם נטל העותר חלק בהליכים טיפולים ובפעולות חינוך הוא המשיך לעסוק בפעולות המלמדת על כך שמסוכנותו עדין עומדת בעינה (ראה נספח לחוו"ד 386, מידע 969, 968, 434, 770, וחוו"ד 344).

5. לאור כל האמור לעיל, צדקה הוועדה כאשר קבעה שהעותר לא הוכיח שהחומרו המוקדם, גם בהתחשב בנסיבות החיוויים ובתוכנית רשות, שאינה חזות הכל, לא יסכן את הציבור, כפי שסביר ביצוע מעשיו נושא מאסרו בשל היותו מכור לhimorim.

6. אנו דוחים את טענת ב"כ העותר שלא ניתן להחיל על העותר את הוראות סעיף 10(א) לחוק.

גם אם מרבית המקרים בהם הוחל סעיף 10(א) לחוק עניינים מעשי רצח או הריגה חמורים או מעשיים שפגעו באופן חמור בביטחון המדינה, לשון הסעיף לא מגבילה את תחולתו על מקרים אלה. ראייה לכך היא החלתו על עניינה של ירדנה גילמן נשוא עת"א 15-12-201730-21730 שצורף כנספח טז' לתגבורת המשיב. באותו מקרה הוחל סעיף 10(א) על מי שרצהה 9 שנות מאסר בגין מעשי מרמה וזיהף בהיקף של 7 מיליון ל"י, שלא הוחזרו לחסויים שכיספיים נגנבו על ידה.

אינו מקבלים את טענת ב"כ העותר לפיה הוחל באותו מקרה סעיף 10(א) בשל התנהגותה השילית

של העותרת, למרות שיצאה לחופשות, שכן אין קשר בין שני הננתונים הנ"ל.

7. כפי שקבעה הוועדה, בדיק, מקרהו של העותר ראוי להחלטת סעיף 10(א) לחוק שכן מהכרעת דינו של העותר ומפסק דינו של ביהם"ש העליון עולה בברור שמדובר במקרה חמור ובעל נסיבות מיוחדות. בהקשר זה יש להביא בחשבון את התוצאות, שלא ניתן להפריז בחומרתן, שנגרמו מעשיו של העותר, הן בהבאו לקריסטו של בנק בישראל, והן בהזרמת סכומי כסף עצומים לגורמים עבריניים ולארגוני פשיעה על כל המשתמע מכך.

שחררו המוקדם של העותר, גם אם נמצא קרוב יחסית לתום ריצוי מלא מסרו, יפגע באופן חמור באמון הציבור במערכות אכיפת החוק ובהר>tעת הרבים. אין לומר שהיחס בין חומרת מעשי העותר ונסיבותם והעונש שהוטל עליו בಗינם לבין תקופת המאסר שריצה עד כה לוקה בחוסר מידתיות (ראה סעיפים 54-60 להחלטת הוועדה).

8. איןנו מתעלמים לכך שלקוחות הבנק שנפגעו מעשי העותר ואחواتו פוצו על ההפסדים שנגרמו להם אך זאת רק לאחר מספר שנים וע"י המדינה והבנק.

אף איןנו מתעלמים לכך שלפי אישור המנהל המוחיד במסגרת הליך הפש"ר שננקט נגד העותר ע"י הכנ"ר, מפרק הבנק, הוא סייע למנהל המוחיד ככל יכולתו, אך מדובר במעט מדין, ובעיקר - מאוחר מדין, ואין בכך כדי להפחית באופן ממשי מחומרת מעשיו של העותר.

9. אנו דוחים את טענת ב"כ העותר לפיה הוועדה הפלטה אפליה פסולה לרעה את העותר לעומת אחواتו ATI-Alon, ששוחררה על תנאי לאחר שריצתה 14.5 שנים מסר מתקן 17 שנים מסר שהוטלו עליה, שכן מבלי להקל בחומרת מעשה, על פי גזר הדין וההחלטה, היא קיימה את דרישותיו של העותר ממנה, תוך הפעלת מניפולציות מצדיה כלפיה, היא לא הייתה בעלת דפוסים עבריניים או מניפולטיביים, כפי שאובחנו העותר, ולא הייתה מכורה להימורים.

10. לאור כל האמור לעיל, אנו דוחים את העתירה.

ניתן היום, כה' ניסן תשע"ח, 10 אפריל 2018, במעמד ב"כ הצדדים והעותר.

שמעאל בורנשטיין, שופט דבורה עטר, שופטת

אברהם טל, נשיא
אב"ד

